

İTÜ
DERS KATALOG FORMU
(COURSE CATALOGUE FORM)

Dersin Adı				Course Name		
Yüksek Gerilim Tekniğinde Boğalma Olayları				Discharge Phenomena in High Voltage Techniques		
Kodu (Code)	Yarıyılı (Semester)	Kredisi (Local Credits)	AKTS Kredisi (ECTS Credits)	Ders Uygulaması, Saat/Hafta (Course Implementation, Hours/Week)		
				Ders (Theoretical)	Uygulama (Tutorial)	Laboratuar (Laboratory)
ELK 473	7	3	5	3	-	-
Bölüm / Program (Department/Program)	Elektrik Mühendisliği (Electrical Engineering)					
Dersin Türü (Course Type)	Seçmeli (Elective)		Dersin Dili (Course Language)	Türkçe (Turkish)		
Dersin Önkoşulları (Course Prerequisites)	Yok (None)					
Dersin mesleki bileşene katkısı, % (Course Category by Content, %)	Temel Bilim (Basic Sciences)	Temel Mühendislik (Engineering Science)	Mühendislik Tasarım (Engineering Design)	Önsan ve Toplum Bilim (General Education)		
	20	40	30	10		
Dersin İçeriği (Course Description)	Kinetik Gaz Teorisi: Temel Bilgiler. İyonizasyon Türleri: Çarpma Suretiyle İyonizasyon, Foto İyonizasyon, Termal İyonizasyon, Elektron Koparılması. İyonizasyona Zıt Olaylar: Rekombinasyon, Birleşme, Difüzyon Teorisi, Düzgün Alanda Delinme Teorisi (Townsend Teorisi), Paschen Yasası. Kanal Teorisi, Korona Değarjı, Yıldırım Değarjı, Ark Değarjı, Katı ve Sıvı Yalıtkanlarda Delinme. Kinetic Gas Theory: Basic Knowledge. Ionization Processes: Ionization by Collision, Photoionization, Thermal Ionization, Electron Detachment. Decay Processes: Recombination, Attachment, Diffusion. Uniform Field Breakdown: Townsend Theory, Paschen's Law. Streamer Theory. Corona Discharge. Lightning Discharge. Arc Discharge. Breakdown in Solids, Breakdown in Liquids.					
Dersin Amacı (Course Objectives)	1 - Enerji iletim ve dağıtım sistemlerinde kayıpları minimize etmek için hat gerilimlerini arttırmak gerekir. Bunun sonucunda elektrik mühendisleri için yüksek gerilim tekniğinde boğalma olayları temel bir inceleme alanı olmuştur. 2 - Yüksek gerilim tekniğinde gazların, sıvı ve katı yalıtkanların özelliklerinin bilinmesi çok önemlidir. 3 - Bu dersin temel amacı gaz, sıvı ve katı yalıtkanlardaki delinme mekanizmalarını teorik ve pratik olarak ele almaktır. 1 - In order to minimize power losses in energy transmission and distribution systems, line voltages have to be continuously increased. As a consequence of this discharge phenomena in high-voltage techniques became a basic field of study for electrical engineering. 2 - Thus the knowledge of the properties of gases, vacuum and plasmas, As well as of liquid and solid dielectrics, is of fundamental importance in high-voltage technology. 3 - The main purpose of this course is to deal with theoretical and experimental study of breakdown mechanisms in gaseous, liquid and solid dielectrics.					
Dersin Öğrenme Çıktıları (Course Learning Outcomes)	Bu dersi başarıyla tamamlayan öğrenciler; 1 - Kinetik gaz teorisi, iyonizasyon olayları, iyonizasyona zıt olaylar 2 - Düzgün ve düzgün olmayan alanda delinme teorileri 3 - Korona, yıldırım ve ark boğalmaları 4 - Katı ve sıvı yalıtkanlarda boğalma mekanizmaları becerilerini kazanır. Students who pass the course will be able to; 1 - Kinetic gas theory, ionization processes, decay processes 2 - Uniform and non-uniform field breakdown theories 3 - Corona discharge, lightning discharge, arc discharge 4 - Breakdown in solids, breakdown in liquids					

Ders Kitabı (Textbook)	Prof.Dr.Kevork Mardikyan: Yüksek Gerilim Tekniğinde Boğalma Olayları Ders Notları, ĞTÜEEF (Prof.Dr.Kevork Mardikyan: Discharge Phenomena in High Voltage Techniques Lecture Notes, ĞTÜEEF)		
Diğer Kaynaklar (Other References)	1. M. ÖZKAYA, YÜKSEK GERİLGİM TEKNİĞİNDE DEĞERJ OLAYLARI, TEKNİK ÜNİVERSİTE MATBAASI, ĞSTANBUL, 1979.		
Ödevler ve Projeler (Homework & Projects)	Yok		
	None		
Laboratuar Uygulamaları (Laboratory Work)	Yok		
	None		
Bilgisayar Kullanımı (Computer Use)	Yok		
	None		
Diğer Uygulamalar (Other Activities)	Yok		
	None		
Bağarı Değerlendirme Sistemi (Assessment Criteria)	Faaliyetler (Activities)	Adedi (Quantity)	Değerlendirmedeki Katkısı, % (Effects on Grading, %)
	Yıl Ğçi Sınavları (Midterm Exams)	2	50
	Kısa Sınavlar (Quizzes)	-	-
	Ödevler (Homework)	-	-
	Projeler (Projects)	-	-
	Dönem Ödevi/Projesi (Term Paper/Project)	1	10
	Laboratuar Uygulaması (Laboratory Work)	-	-
	Diğer Uygulamalar (Other Activities)	-	-
	Final Sınavı (Final Exam)	1	40

DERS PLANI

Hafta	Konular	Dersin Çıktıları
1	Kinetik Gaz Teorisi: Temel Bilgiler.	1
2	Gyonizasyon Türleri: Çarpma Suretiyle Gyonizasyon, Foto Gyonizasyon, Termal Gyonizasyon, Elektron Koparılması.	1
3	Gyonizasyona Zıt Olaylar: Rekombinasyon, Birleşme, Difüzyon Teorisi.	1
4	Düzgün Alanda Delinme Teorisi (Townsend Teorisi).	2
5	Paschen Yasası	2
6	1. Yılıçi Sınavı	1,2
7	Kanal Teorisi	2
8	Korona Değarjı	3
9	Yıldırım Değarjı	3
10	Ark Değarjı	3
11	2. Yılıçi Sınavı	2,3
12	Katı Yalıtkanlarda Delinme	4
13	Sıvı Yalıtkanlarda Delinme	4
14	Dönem Projesi Sunumları	4

COURSE PLAN

Weeks	Topics	Course Outcomes
1	Kinetic Gas Theory: Basic Knowledge.	1
2	Ionization Processes: Ionization by Collision, Photoionization, Thermal Ionization, Electron Detachment.	1
3	Decay Processes: Recombination, Attachment, Diffusion.	1
4	Uniform Field Breakdown: Townsend Theory	2
5	Paschen's Law	2
6	1. Midterm Exam	1,2
7	Streamer Theory	2
8	Corona Discharge	3
9	Lightning Discharge	3
10	Arc Discharge	3
11	2. Midterm Exam	2,3
12	Breakdown in Solids	4
13	Breakdown in Liquids	4
14	Term Project Presentations	4

Dersin Elektrik Mühendisliği Programıyla İlişkisi

	Programın mezuna kazandıracığı bilgi ve beceriler (programa ait çıktılar)	Katkı Seviyesi		
		1	2	3
a	Matematik, bilim ve mühendislik bilgilerini uygulama becerisi			X
b	Uygun sonuçlara ulaşmak üzere verileri analiz etmek ve yorumlamak kadar elektrik mühendisliği ile ilgili deneyler tasarlama ve yürütme becerisi		X	
c	Gstenen gereksinimleri karşılamak üzere bir elektrik sistemi, bileşeni veya işlemini tasarlama becerisi			X
d	Çok disiplinli ekiplerde çalışma becerisi		X	
e	Elektrik mühendisliği problemlerini tanımlama, formüle etme ve çözme becerisi			X
f	Profesyonel ve etik sorumlulukları anlaşılması		X	
g	Sözlü ve yazılı ortamlarda etkin iletişim becerisi			X
h	Mühendislik çözümlerinin küresel ve sosyal çerçevedeki etkilerini anlamak için gerekli kapsamlı eğitim			X
i	Yaşam boyu öğrenme ihtiyacının tanımlanması ve sürdürme becerisi		X	
j	Çağdaş konular ve bunların mühendislik alanındaki etkileri hakkında bilgi edinme			X
k	Elektrik mühendisliği uygulamaları için gerekli teknikleri, becerileri ve modern mühendislik araçlarını kullanma becerisi			X
l	Elektrik mühendisliği uygulamaları için karmaşık sistemleri tasarlamak ve analiz etmek için uygulamalı elektronik, bilgisayar ve bilişim sistemleri hakkında bilgi edinme		X	

1: Az, 2. Kısmi, 3. Tam

Relationship between the Course and Electrical Engineering Curriculum

	Program Outcomes	Level of Contribution		
		1	2	3
a	an ability to apply knowledge of mathematics, science, and engineering			X
b	an ability to design and conduct experiments in electrical engineering, as well as to analyze and interpret data to reach an appropriate conclusion		X	
c	an ability to design an electrical system, component, or process to meet desired needs			X
d	an ability to function on multi-disciplinary teams		X	
e	an ability to identify, formulate, and solve electrical engineering problems			X
f	an understanding of professional and ethical responsibility		X	
g	an ability to communicate effectively in both oral and written fashion			X
h	the broad education necessary to understand the impact of engineering solutions in a global and societal context			X
i	a recognition of the need for, and an ability to engage in life-long learning		X	
j	a knowledge of contemporary issues and their impact on engineering profession			X
k	an ability to use the techniques, skills, and modern engineering tools necessary for electrical engineering practice			X
l	a knowledge of applied electronics, computer and information systems to design and analyze complex systems for electrical engineering applications		X	

1: Little, 2. Partial, 3. Full

<u>Düzenleyen (Prepared by)</u>	<u>Tarih (Date)</u> 15.01.2013	<u>İmza (Signature)</u>